

Kontemplativna duša usred bučnog svijeta

Josemaría Escrivá de Balaguer je bio čovjek univerzalne vizije koja je bila novum ne samo za Katoličku crkvu, nego je nudila putokaz za suvremenog čovjeka osuđenog na breme svoga vremena i na suđoništvo u društvu u kojem se zatekao živjeti.

29.05.2002.

Ove godine se slavi stota obljetnica rođenja španjolskog svećenika Josemaríe Escrivá de Balaguera koji je prema uvjerenju mnogih poznavalaca njegova života jedan od najvećih muževa svih vremena.

Za one kojima je nepoznata osoba Escrive de Balaguera, njegova biografija mogla bi se sažeti u nekoliko rečenica. Rođen je u Barbastru u Španjolskoj, 9. siječnja, 1902. god. Svećeničko zvanje primio je 1925. god., a 2. listopada, 1928. god. osnovao je katoličku organizaciju Opus Dei. Zahvaljujući toj činjenici od samog početka djelovanja organizacije otvoren je put nasljedovanja svetosti za tisuće pojedinaca žena i muškaraca, laika svih provenijencija, sviju socijalnih statusa i profesija koji svoju životnu misiju obavljaju u svijetu. Godine 1946. Escrivá se trajno nastanio u Rimu gdje je i umro 26 lipnja, 1975. god.

Njegova svetačka slava brzo se pročula širom svih pet kontinenata te su zaredale zamolbe na Svetu Stolicu da se otpočne proces kanonizacije. Tim se je zamolbama pridružilo više od trećine svjetskog episkopata. Papa Ivan Pavao II proglašio ga je blaženim 17. svibnja 1992. god. u nazočnosti 300.000 vjernika na trgu Sv. Petra, u Rimu. U prosincu, 2001. god. službeno je najavljena njegova skorašnja kanonizacija.

28. studenoga 1982 g, Opus Dei je uspostavljen kao osobna prelatura – pravni oblik, koji je uveden u Crkveni zakon Drugim Vatikanskim Koncilom. Danas je Opus Dei rasprostranjen po čitavom svijetu, a njegovi pripadnici nastoje služiti Crkvi istim duhom jedinstva i poštovanja prema Papi i Biskupima, kojim je uvijek živio Escrivá de Balaguer.

Osoba i duh

Dakle, s pravom se postavlja pitanje tko je bio taj Josemaría Escrivá de Balaguer koji je pokrenuo takove silne ljudske energije? Kad govorimo o njemu razmišljamo u kategorijama onih velikana koje bismo mogli nazvati "baštinom čovječanstva" - ponajprije jer je bio za svoje suvremenike začetnik jedne nove forme duhovnog i materijalnog življenja.

Njegov nauk, revolucionaran za ono doba, bijaše mnogo godina kasnije potvrđen Drugim Vatikanskim Koncilom što je za katoličke laike bilo od presudnog značaja. Escrivá je propovijedao kako običan čovjek, čovjek sa ulice može i mora težiti za svetošću makar živio usred svijeta služeći u svojoj profesiji. Profesiju nije smatrao teretom već alatom za iskazivanje ljubavi prema Bogu. U krugu svoje obitelji, u obrazovanju i odgajanju svoje djece, u svojim prijateljstvima i suživotu sa

susjedima – na svakom koraku ima poticaja za svetošću. “Draga djeco – govorio je svojim sljedbenicima - tamo gdje su vaša braća ljudi, tamo gdje su vaše težnje, ondje gdje je vaš posao, gdje streme vaše ljubavi - tamo se nalazi vaše susretište sa Kristom. U jezgri najmaterijalnijih stvari na zemlji je mjesto gdje trebamo postići svetost služeći Bogu i svim ljudima bez iznimke”. Kršćanin zato nije građanin drugoga reda; čovjek koji se jednostavno predaje promatranju događaja u jednoj kompleksnoj i pluralističkoj sredini žednoj orjentacije i istinskih vrijednosti. Kršćanin se ne može i ne smije prepustiti relativizmu koji ga okružuje zatomljujući vlastita uvjerenja. Kršćanin je pozvan živjeti uspravno, otvorena pogleda utječući na svoju sredinu odgovornim poslom, dobrim djelima i ljubavlju prema braći ljudima – u ime Boga.

Escrivá je pozivao na službu Bogu na svakom mjestu gdje se zatekne čovjek: u poslu, u školi u tvornici u kući među članovima obitelji, na sveučilištu, u uredu, na svakodnevnom radu, bilo gdje to bilo -- jer je govorio da "u svakoj najneznatnijoj situaciji običnog ljudskog života postoji, iako skrivno, nešto sveto i božansko". Ono što je on definirao kao kršćanski materijalizam , a to je, da sve ono što je materijalno može biti i božansko. Znači, ne može se odvojiti materijalni i duhovni život, jer jedan i drugi služe na putu svetosti gdje se nalazi savršenstvo.

Escrivá nije radio razlike među ljudima. Sve ih je volio i prihvaćao: - katolike i nekatolike, vjernike i nevjernike. Bio je prijatelj svima i nikad nije govorio loše o nikome. "Ako ne možeš o nekome lijepo govoriti radije šuti" zapisao je

Escrivá u Putu, svom najčitanijem i najviše publiciranom djelu.

Milosrđe je stavio iznad svega i zato je imao veliku moć oprštanja.

Njegov životni put nije bio lagan.

Zbog nerazumijevanja okoline, klevetanja, sumnjičenja, a i radi bolesti, mnogo je prepatio.. Ipak, nikada ga nije napustila vedrina.

Potkraj života kad ga je bolest potpuno iscrpila uputio se na naporna apostolska putovanja Španjolskom, Portugalom i Južnom Amerikom. Kad bi se poveo razgovor o Bogu i zaštiti katoličke doktrine nije bilo napora koji ne bi bio spremam podnjeti.

Bio je čovjek kontrasta. Jak i energičan, a istovremeno topao i srdačan. Živio je u krajnjem siromaštvu i uvijek je inzistirao na veličanju Boga i velikodušnosti spram najpotrebnijima. Projekti solidarnosti koje danas provode

pripadnici Opusa Dei širom svijeta djelo su njegovih poticaja i inspiracija. Uslužan prema svima, na službu svima - ta ideja služenja pulsira u svemu što je činio. Bio je sposoban organizirati velika poduzeća, sveučilišta, škole, bolnice, a istovremeno je podučavao o važnosti malenih stvari, o brizi spram detalja i obavljanju posla sa osjećajem za savršenost. To dakako nije bio perfekcionizam u lošem značenju toga pojma, nego jedan instrument odgovornosti kao plod njegova uvjerenja da ne doliči čovjeku Bogu poklanjati polovične stvari.

Bio je duboko kontenplativna duša usred bučnoga svijeta. To što se doima kontradiktornim - u njegovu slučaju - bilo je moguće. Pokazivao je na primjeru vlastita života da je moguće čitavu ljudsku aktivnost pretvoriti u molitvu jer je govorio da je za njega i ulica hram.

Prvi put sam vidjela Escrivu de Balaguer u listopadu, 1967.god. dok je služio sv. Misu pred zgradom biblioteke sveučilišta Navarra, u Pamploni, u prisutnosti 30.000 ljudi. Zanimljivo je da među ovim mnoštvom nisam imala, ni onda ni poslje, osjećaj da pripadam bezličnoj masi svijeta. Susret s njime je uvijek bilo vedro i prisno obiteljsko ozračje koje je stvaralo dojam vrlo neposredne komunikacije. Nakon toga prvog susreta upoznala sam ga pobliže i u manje svečanim okolnostima. Uvijek sam imala sigurnost da stojim pred jednim svetim, a istovremeno vrlo ovozemaljskim čovjekom. Escrivá je umio šaptati u dušu.

Tako to čini i danas, mnogo godina nakon svoje smrti mnogim ljudima koji ga nisu nikada osobno upoznali, ali koji su zahvaljujući njemu promijenili svoj život. Zato i poruka otpošljana u svijet 2. listopada davne

1928. god. ima istu snagu i svježinu danas kao što ju je imala kad je prvi put bila izrečena.

Elica Brajnović

Elica Brajnović, Panorama
(Vjesnik, Zagreb, 2002)

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/
kontemplativna-dusa-usred-bucnog-
svijeta/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/kontemplativna-dusa-usred-bucnog-svijeta/) (8.08.2025.)